

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigesimo-octavo, mensis Martii, anno Domini M. DCC. XLIII.

M. BERNARDO DE JUSSIEU, Regiæ Scientiarum Academiæ, Regiæquè Societatis Londinensis Socio & in Horto Regio Botanices Demonstratore, Doctore Medico, Præside.

An ut in Americâ, sic in hâc regione Apalachines *potus salubris?*

I.

UAM multiplex sit potulentorum genus, innumeræ plantarum species indicant: Diverso ex his partium delectu variantur. Illa ex radicibus, hæc è foliis parantur; nonnulla ex inciso caudice fluunt. Ista floribus, fructibus alia, alia seminibus, quædam ex integrâ ipsâmet herbâ conficiuntur. Ipse etiam parandi modus potuum varietatem auget; aquam ferventem colore & sapore suo folia & flores facilè imbuunt; coctione solâ, sapidas partes radices emittunt; cedit expressioni fructuum liquor; semina nisi contusa & humore irrorata lac, aut spiritus ardentes fermentatione præbere negant; nec herbæ totius nisi ma-

ceratione ſuccum educes. Ratione tamen tam variâ parati potus ſimplicitatem non amittunt; quid ſi infuſa ſuccis, decocta liquoribus, deſtillata expreſſis permiſceas? Quid ſi mixta melle aut ſaccharo condias, vel conditis aromatum ſuavitatem addideris? indè quot regionum tot ferè potulentorum ſpecies, ita ut ſuâ quæque gaudeat, ſua cuique ſufficiat, eâque ab integris jam ſæculis alatur, reficiatur ac recreetur. Unicus tamen fuit in hâc ſibi eligendâ, unicus in retinendâ finis, ſalubritas.

I I.

FUNCTIONES animales perficit mutuus ſolidarum partium cum liquidis conſenſus; in eo poſita eſt cujuſlibet gentis de ſanitate opinio. Hunc diversè pro cœli ſui temperie, pro variâ alimentorum naturâ conſequitur. Eadem in potulentorum uſu ratio, cui opibus indigenis, ſæpius providit natura: Aduſtis ſole populis ſitim acidulorum fructuum ſuccis ſedare dedit; in ſeptentrionalibus plagis, ſpirituoſis ex Lupuli, Hordei, Mellis, Juniperi, Prunorum, Ceraſorum, Vacciniorumque fermentatione extractis uti; temperatis climatibus, Uvarum, Pomorum, Pyrorumque liquorem conceſſit. Ad familiarem potulentorum quæ fermentatio concinnavit uſum, acceſſit potus alius & alter è plantis ſpontè naſcentibus ſolâ infuſione paratus: Adeo increvit ſanitatis deſiderium! Inſpiſſatum vitâ deſide ſanguinem ex calido Theæ ſuæ potu Sina diluit; diſſolutum levi Oryzæ decocto Malabarus incraſſat; viſcerum obſtructionibus à ſpiritu ardenti Arac (*a*) dicto, Indis communi; *Acmella* ſeu Bidente Zeilanico (*b*) Javani occurrunt; Ex *Caffé* languidas vires Arabs reparat; habet ſuum *Cacao* Indus quo facilem chylum augeat; *Paraguay* ſuo alvum molliter ciet Peruvianus: Mexicani Ambroſiâ, Antillani noſtri *Caprariâ* (*c*) ſub Theæ ſpecie aëris vitiorum impreſſionem corrigunt: Veronicæ infuſo Germani ſtomachum, Galli ſalviâ cerebrum, Canadenſes noſtri Adianto ſuo pectus roborant. Quidni à vicinis, quidni à remotioribus una eademque regio potus ſuos mutuetur? Quidni ex ipſis omnium ſalubritatem ſigillatim pro opportunitate eligendam exquirat? Rem præſtitit apertum ubique terrarum & latè commercium, uſuſque reciproci efficaciam probavit experientia.

(*a*) Uraqua Jacobi Bontii de Medicinâ Indorum. Lib. 2. cap. 4.
(*b*) Joannis Philippi Breynii. Diſſert. 1700.
(*c*) Capraria Coraſſavica Cavtitta Luſitanorum. Par. Bat. Gratiolæ affinis fruteſcens Americana foliis Agerati, ſeu Veronicæ erectæ majoris Breynii. Prod. ſecundi & Hort. Amſt. Part. prima fol. 79.

I I I.

QUANTA longiorum itinerum duci auri ſacræ fami non debet Botanice! Quantum ex familiari cum populis alio ſub ſole poſitis convictu hygiene, non locupletata eſt! Tot varias inter potuum ſpecies ſalubrem unam imprimis ſuppeditat Florida, tellus vaſti fluminis *Miſſiſſipi*, (*a*) nomine aliàs cognita, *Lodoicæo* (*b*) nunc inſignita ob miſſas à Ludovico Magno colonias (*c*); apud *Apalaches* regionis hujuſce gentem paſſim in ſylvis naſcitur noſtræ Amygdali facie arbor, ſemper virens, apud indigenas *Caſſine*, (*d*) *Apalachine* apud Gallos, *Agrifolii* (*e*) &

(*a*) Flumen illud detectum fuit à D. de la *Salle* ann. 1678.
(*b*) *La Louiſiane.*
(*c*) Coloniæ miſſæ ſunt ann. 1683 & 1699.
(*d*) Caſſina herba è cujus ſucco potionem conficiunt in Floridâ. C. B. Pin. 170.
Caſſine floridanorum arbuſcula baccifera Alaterni fermè facie, foliis alternatim ſitis, tetrapyreno. *Pluk. Mantiſ.*
(*e*) Agrifolium Carolinenſe, foliis dentatis, Baccis rubris, Cateſby *Hiſt. Nat.* 31. *Tab.* 31.

ilicis (*f*) inter Botanicos recentiores nomina audit. Caudicis cortici ut & ramis cinereus ineſt color; ramulis fragilibus atro purpuraſcens. Veſtiuntur hi foliis ferè ovatis, oblongis, uncialibus & biuncialibus, carnoſis, ramo pediculo purpuraſcente lineis tribus longo alternatim inſitis, ad oras ſerratis ac leviter dentatis ſupernè atro virentibus, infernè cinereis, ac nervo dilutiore & craſſiore diſtinctis: Iis ſapor ſtatim herbaceus ſubinde acidulus ac amarus, qui deinceps in dulcem ac gratum abit. Exiguo flore gaudet roſaceo. Huic ſuccedit bacca ſubrotunda, quatuor ſeminibus fœta. Renati Laudonerii (*g*) Galli ſecundæ expeditionis anno 1564. in Floridam ducis relatu, nobis innotuit hæc arbor, in Horto Regio exculta, frigoris impatiens nec florem, nec fructum edidit, nec arbuſti altitudinem ſuperavit. Barbari foliis in vas fictile candens injectis exſiccatiſque aquam infundunt: Infuſionem quam *Caſſinam* vocant ſorbent; ſorbitionem iterum atque iterum ſingulis diebus repetunt: Conſentientibuſque de uſu & virtute exploratoribus antiquis & recentioribus, incolumes ſe præſtant; nec podagrâ, nec calculo ac nephritide attinguntur; Hiſpani vires potiùs experti (*h*) familiarem hunc ſibi reddidêre; ſimilem efficaciam coloni noſtri comprobant.

(*f*) Ilex foliis ovato lanceolatis, ſerratis. *Linn. H. Cliffort.*
(*g*) Vide Joannis de Laët. Americæ utriuſque Deſcriptionis. pag. 109.
(*h*) Referente Franc. *Ximenes.*

I V.

APALACHINES præparationem docet, frequens apud nos ſalviæ Veronicæ, Adianti Canadenſis ac Theæ foliorum uſus. Strictior ejus textura fervidiorem lympham & longiorem in infundendo moram poſtulat, infuſi efficaciam diſce, ex foliorum ſiccorum ſapore amaro ac dulci: Ferventibus aqueis partibus penetrantur; harum ope amaro volatiles particulæ cellulas ſuas deſerunt; viſcoſæ ac dulces extrahuntur, aqueis partibus miſcentur; extracti copiam infuſi color indicat: calidius epotum amaro volatilibus particulis ſpiritus animales illicò recreat, cerebrum ſtatim ſubit, dulcore levem amaritiem ſubſequente, lenitur oris halitus, ſtomachus levatur, crudæ indigeſtæque carnium reliquiæ emolliuntur, viſcoſæ inciduntur, aperiuntur abſque turbâ vaſorum lacteorum oſtia, cietur molliter & quandoque alvus, diluitur ſanguis, ſolvitur lympha, intricantur ſalia acria, cedunt meatuum urinariorum obices, omniſque exitioſa calculorum ſaburra leniter excernitur. Quid plura? laboranti veſicæ occurrit, nephritin arcet, renibus exulceratis medetur, hydropem juvat, languidoſque ac cachecticos reficit, hæc Apalaches ex hoc potu, ſimilia Galli experiuntur.

V.

QUIS rerum novarum oſor, tam ſalubris potûs uſum impugnet? Quid objiciat? Barbarorum veſcendi morem à noſtro alienum? ſylveſtrium carnium aut fumo exſiccatarum, vel malè coctarum eſcam ſtomacho noxiam? Num potius nocentior victus noſtri ratio? Annon concoctu difficiliora ſunt alimenta ſale, pipere, aromatiſque calidioribus condita, aut aceto indurata? Facilem ille Gallum dicet qui tanto potulentorum externorum numero quo jam tota ſcatet Gallia, novum addat; cùm jam in Theæ, Paraguay & Canadenſis Adianti infuſis parem ferè ſentiat effectum; cùm ſuamet tellus plantas iſtis virtute congeneres edat; ip-

ſa Gale (*a*) Apalachini ſuccedanea propinari poſſit; at quanto & ſaporis, quanto & odoris diſcrimine palatum afficiunt! Quàm diverſè operantur! ſudorem Thea, urinamque ſimul paulò acriùs, hanc Apalachine alvumque ſæpe ſæpius ac lenius promovet: Ex Adianti potu faucium quædam ſiccitas, ab Apalachine oris mador: ab eâ ſuavior halitus, ingratior à Gale potu: Sola Paraguay eam æmulatur, utraque quin ſit eadem vix dubites; Niſi quæ contuſa mittuntur folia, in integrum exhibita diverſum eſſe arboris genus probent. Nevè quis Lodoicæos Caſſinem ſuam voluptatis mage quàm ſalubritatis ergo ſorbere opponat! Ita ſit; an non gratius cum ſuavitate potu ſatiari, cujus quantitate non læditur cerebrum, animus exhilaratur, qui ſingulis convenit, qui à ſopore ſenes excitat, qui adultis famem ſitimque ſedando vegetiores eos, ad laboremque alacriores reddit, qui pueris voracibus alvum urinaſque ciendo opitulatur, & ſingulari ſuâ redundantis ſeri copiam evacuandi virtute mulieribus prodeſt? cùm porro quæ alunt in Indiis plantæ, quæ in Oriente purgant, & quæ in Americâ febres pellunt, iiſdem noſtrâ in regione pollent viribus, quidni & Apalachine?

(*a*) Gale frutex odoratus Septenttionalium. J. B. 1. Part. 2. 225 Rhus Myrtifolia Belgica C. B. Pin. 414. & Act. Acad. R. ſc. 63. ann. 1706. *Piment Royal.*

Ergo ut in Americâ, ſic in hâc regione Apalachines *potus ſalubris.*

Proponebat Pariſiis, CLAUDIUS PERSON, Catalaunenſis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus. A. R. S. H. 1743. à ſextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Pariſienſis Typographi, 1743.